

Jan Antonín Mager

Ještě k chrobolské Amortů kapli

Vracím se dnes ke svému příspěvku zveřejněném na stranách 1 - 5 letního vydání Rodopisné revue on-line (č. 7-8, 2010). Když jsem jej psal, vycházel jsem při dataci vzniku Amortů kaple ze soupisu křížů, kaplí a soch na farní osadě chrobolské, kde její popis následoval za poznamenáním vikariátní vizitace 7. července 1857.¹ Vyvodil jsem z toho závěr, že kaple vznikla až po tomto datu a nepátral jsem po starších zprávách. V jiných souvislostech jsem nedávno v chrobolské farní pamětní knize pročítal zápisy z první poloviny 19. století a zjistil jsem, že jsem se ve svém předpokladu mýlil. Nalezl jsem německy psaný zápis, který zde uvádím přeložený do češtiny: „Roku 1839 Johann Rothbauer, patentální invalida a syn obytníka z Chrobol č. 29, z náboženského popudu vysekal kamenickým dlátem k Boží cti kamennou kapli, vně domu Jakoba Amorta (vulgo Andreveitl-a), který ji nechal zhotovit, čehož celkové náklady směly dosáhnout 64 zlatých konvenční měny. Boží milost mu bohatě odplatí tento krásný skutek.“²

Toto krátké sdělení nejenže přesně určuje rok vzniku Amortů kaple, ale také uvádí, kdo a jakým nákladem její zhotovení financoval. Nebyl to Kaspar Amort, jak jsem se domníval, ale jeho otec Jakob. Největší radost mi dělá zjištění, kdo byl tvůrcem tohoto pozoruhodného objektu. Pokusím se jej představit v následujících řádcích.

V chrobolské farnosti i v jejím okolí bylo v 19. století příjmení Rothbauer velmi rozšířené. Žila zde řada těchto rodů, jejichž vzájemnou příbuznost nelze z matričních zápisů doložit. Nejstarším mně známým předkem agnátního vývodu tvůrce Amortů kaple Johanna Rothbauera byl Mathias z Ovesného, který byl 31. května 1673 oddán v Chrobolech s Ursulou, dcerou Georga Zimmermanna.³ Jim se v Chrobolech m. j. narodil také syn Johann, pokřtěný 14. května 1689.⁴ Tento Johann, sedlák v Chrobolech, se oženil 1. září 1720 s Katharinou Grametbauer⁵ a z tohoto svazku se také v Chrobolech narodil 23. ledna 1739 syn Georg.⁶ Ten se nestal hospodářem na rodném statku, ale chrobolským obecním pastýřem. Za manželku pojal Barbaru, dceru obecního pastýře Veita Rauschera z Ovesného. Byli oddáni v chrobolském farním chrámu 18. února 1760.⁷

Jejich syn Josef, otec tvůrce kaple, se narodil 2. března 1763 v Ovesném, kde tehdy jeho rodiče žili v podružství.⁸ Oženil se v Chrobolech 30. října 1787 ve věku 25 let s Evou, dcerou Philippa Kleina, tehdy podruha v Lučenicích.⁹ Jako jeho otec, byl i on pastýřem. Vím pouze o třech dětech, které se mu z manželství s Evou narodily. Všechny přišly na svět v Chrobolech. Po nejstarší Ursule, pokřtěné 3. října 1788, následovala Magdalena křtěná 20. července 1790 a dne 3. května 1793 obdržel své jméno nejmladší Johann.¹⁰

Kdy a jak se on dostal na vojnu, v jaké sloužil formaci, kdy, kde a jaké utrpěl zranění, o tom se lze pouze dohadovat.¹¹ Do Chrobol se pak vrátil jako patentální invalida. Otce zastihl ještě žijícího, zda i matku, není jisté. Ta zemřela v nedožitých šedesáti letech 10. listopadu 1824 na zánět pobřišnice.¹² Jak dnes již víme, vysekal Johann Rothbauer kamennou kapli ve svých 46 letech. Jinak se živil v rodné vsi jako pekař. Dne 11. ledna 1842 uzavřel v Chrobolech ve věku 48 let sňatek s Marií, nemanželskou dcerou Magdaleny Jungbauer, selské dcery z Rohanova čp. 11.¹³

O šestnáct let mladší manželka mu v místě porodila 14. listopadu 1842 syna Josefa a 21. prosince 1844 dceru Mariannu.¹⁴ Soupis osadníků z roku 1852 uvádí ještě jejich tehdy pětiletého syna Johanna, jehož narození se mi však nepodařilo dohledat.¹⁵ Otec Johannu Rothbauerovi (Josef, *1763 v Ovesném) zemřel stářím 24. ledna 1846.¹⁶ Svou ženu Marii rozenou Jungbauer pak ztratil po dvacetiletém manželství. Skonala 17. srpna 1862 pod obrazem žaludečních křečí. Po necelých dvou měsících ji na věčnost následoval i Johann, když 6. října 1862 ukončilo chrlení krve jeho život.¹⁷ Jsem rád, že pozoruhodnou chrobolskou kapli nemusíme nadále označovat jako dílo rukou neznámého tvůrce.

Prachatice, v květnu a červnu 2010.

¹ Státní okresní archiv v Prachaticích (dále jen SOKA PT), Archiv římsko-katolického farního úřadu v Chrobolech (dále jen FÚ Chroboly), Soupis křížů, kaplí a soch na osadě 1838-1905, sign.: I - 13.

² SOKA PT, FÚ Chroboly, Pamětní kniha 1808-1882, sign.: I - 2, s. 6.

³ Státní obl. archiv v Třeboni (dále SOA T), sbírka matrik (dále SM), Fara Chroboly 2 (NOZ 1666-1749 pro celou farnost), s. 457.

⁴ Tamtéž s. 36.

⁵ Tamtéž s. 533.

⁶ SOA T, SM, Fara Chroboly 3 (NZ 1737-1786 pro celou farnost), s. 23.

⁷ SOA T, SM, Fara Chroboly 6 (O 1750-1786 pro celou farnost), s. 32.

⁸ Jako pozn. č. 6, s. 243.

⁹ SOA T, SM, Fara Chroboly 7 (O 1786-1881 pro celou farnost), fol. 43.

¹⁰ SOA T, SM, Fara Chroboly 4 (N 1786-1830 pro celou farnost), s. 4, 6, 8.

¹¹ Kmenový list Johanna Rothbauera se ve Vojenském ústředním archivu nepodařilo dohledat.

Sdělení VÚA Praha autorovi ze dne 24. května 2010, č.j. 1570 / 2010-2011.

¹² SOA T, SM, Fara Chroboly 8 (Z 1786-1843 pro celou farnost), fol. 34.

¹³ Jako pozn. č. 9, fol. 26.

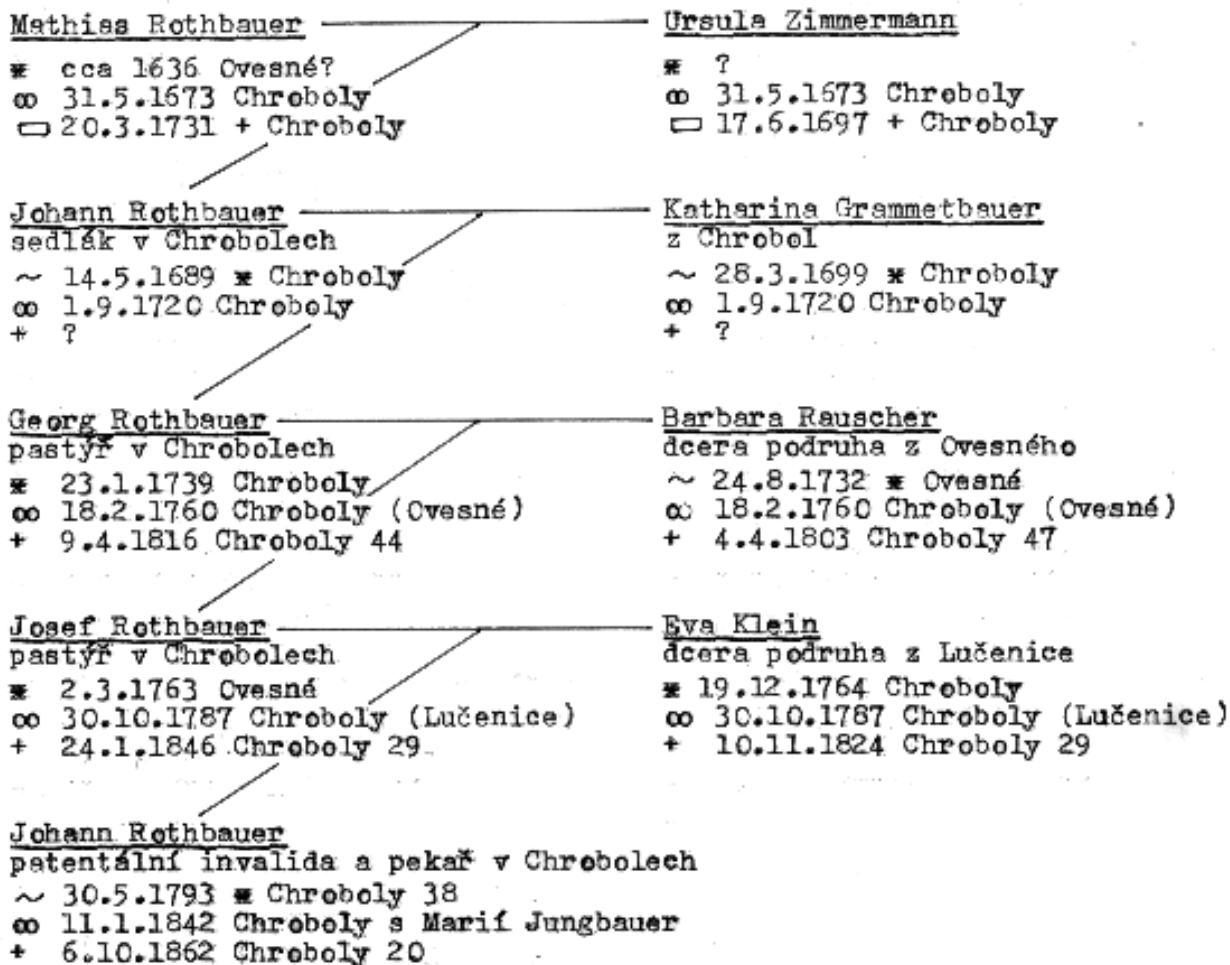
¹⁴ SOA T, SM, Fara Chroboly 5 (N 1831-1881 pro celou farnost), fol. 27, 33.

¹⁵ SOKA PT, FÚ Chroboly, Soupis osadníků 1852, sign.: I - 12, fol. 4a.

¹⁶ SOA T, SM, Fara Chroboly 9 (Z 1843-1927 pro celou farnost), fol. 2.

¹⁷ Tamtéž, fol. 16, 17.

Agnátní vývod předků Johanna Rothbauera, tvůrce Amortů kaple
v Chrobolech

**Nejblížejší příbuzenstvo
Johanna Rothbauera**

Josef Rothbauer
* 2.3.1763 Ovesná
† 24.1.1846 Chroboly 29
∞ 30.10.1787
Chroboly (Lučenice)

m. **Eva Klein**
* 19.12.1764 Chroboly
† 10.11.1824 Chroboly 29

© MUDr. J. A. Mager, 2010

Ursula
~3.10.1788, *Chroboly 44

Magdalena
~20.7.1790, *Chroboly

Johann
~30.5.1793, *Chroboly
† 6.10.1862 Chroboly 20
∞ 11. 1. 1842 Chroboly
m. **Maria Jungbauer**
~18.1.1808, *Rohanov
† 17.8.1862 Chroboly 20

Josef
*14.11.1842
Chroboly 29

Marianna
*21.12.1844
Chroboly 29

Johann
* cca 1847